

nu. 63. *Surd. conf. 60. n. 22. in princ. Rot. decis. 434. n. 14. coram Papa Gregor. XV. & in Cremonen. Pensionis 23. Junii 1623. coram Ubald.* Prædicta autem eo magis procedunt, quia testes pro amicis examinati, & vigore remissionis, eisdem concessæ, concludenter non probant fructus perceptos ex dicto prædio non ascendere ad dictam rationem quinque pro centenario, ut erat necessarium, *Rot. decis. 272. n. 17. part. 5. rec. Fanen. prædii 1. Junii 1643. coram dicto D. Præsidi, & dum cadit controversia super quantitate fructuum, qui jam fuerunt percepti, necesse est, quod testes deponant fuisse præfentes recollectioni, ut eorum dicta sint attendenda. Bald. in l. 1. circa fin. C. de fruct. & lit. expens. Natt. consil. 510. cum Univer. Ticinetti, n. 4. & ibi, & respondet per Testes, & conf. 563. Memor. sum. n. 5. ibi, ideo debet clare probari, Mascard. de probat. concl. 817. n. 5. Rot. dec. 144. n. 2. ibi, quia non dicunt, & c. part. 4. tom. 2. rec. Buratt. dec. 875. n. 1. secus verò est respectu fructuum percipiendorum, & qui tanquam incerti, & difficilis probationis ex solis conjecturis, & præsumptionibus probantur, l. 3. §. fin. ff. de eo quod certo loco, & ita distinguit idem Natt. dicto consil. 510. sub eod. n. 4. ibi percipiendi. Et ideo in hac partita creditum illorum de Ferris, remanet in dicta summa scut. 12548.*

Quoad quartam partitam scutorum 324. 80. pro pensionibus domuncularum, & ad summam scutor. 630. pro censu cum Communitate Mascacii, approbata fuerunt fundamenta dictæ ultimæ decisionis; ordinantur tamen Domini ad creditum illorum de Amicis, esse apponendas nonnullas partitas.

Prima enim partita deducitur ex residuo pretii d. prædii Cimarellæ, quæ consistit in scutis 2850. quæ fuerunt investita in tot censibus pro cautela emptorum ejusdem prædii, ut apparet ex summario dato in propositione hujus causæ ab ipsis de Amicis sub die 14. Januarii præteriti sub n. 22. ubi adnotantur nomine venditorum, & emptiones censuum in dicta summa scutorum 2850. qui fuerunt possessi per Ludovicum Ferrum patrem, & auctorem istorum filiorum, à quibus nunc pariter possidentur, nec ab ipsis controvertuntur. Unde cum dicta scuta 2850. fuerint erogata in utilitatem eorumdem pupillorum, ab illis tutor, & sive ejus hæredes, jure actionis possent repetere, l. 1. in princ. ff. de contr. & util. act. Tutel. sive in acti. Tutel. ead. l. §. & actio sive in act. neg. gest. ff. de neg. gest. *Surd. de alim. tit. 3. qu. 7. n. 1. & tit. 6. qu. 14. n. 4. vers. ubi dicitur quod Tutor, Cephal. conf. 674. num. 4. & 5. Cuman. conf. 88. vers. cum primum, Surd. conf. 296. n. 3.*

Secundo loco existimantur Domini ad creditum istorum de Amicis, esse apponendam summam scutor. 1800. occasione dotis auctæ à Tutore Barbaræ filia Testatoris; Quia, licet in decisione quæ revidetur sub §. replicabatur vers. quoad dotem: firmetur, dotem eidem Barbaræ constitutam, in summa scutor. 3000. fuisse congruam, uti à Patre destinatam, tamen pater non simpliciter, & determinatè eandem dotem constituit, sed ultra dicta scuta 3000. facultatem concessit Cleriæ Marti dictæ Barbaræ, & Marcello patruo illam minuendi, & augendi, ut apparet ex summario illorum de Amicis dato in prima propositione hujus causæ sub 14. Januar. præteriti n. 10. lit. B. ibi, D. Barbaræ, & c. pro ejus dote scut. 3000. plus, & minus à arbitrio dictæ D. Cleriæ, ac Marcelli, quæ quidem clausula importat arbitrium boni viri, l. fideicommissaria libertas, ff. de fideic. liber. Bart. in l. si sic ff. de leg. 1. Felin. in cap. 1. n. 51. de con-

stit. Afflict. dec. 371. n. 8. Unde cum dicta dos fuerit à dictis Cleria, & Marcello, M. Antonio absente, pro quo de rato aucta vigore præfatæ facultatis & dicitur potius declarata, quam de novo constituta, ut per *Rot. decis. 58. nu. 4. part. 5. rec. Romana de Cincius 5. Junii 1604. coram bon. mem. Card. Millino, Maceraten. census 1. Februar. 1638. coram Eminentissimo D. Cardinali Verospio 21. Junii 1641. coram R. P. D. meo Rojas, & 18. Junii 1642. coram R. P. D. meo Ghislerio, eoque magis, quia dos sic aucta fuit conveniens conjugibus, stante eorum nobilitate, & consuetudine loci, ut deponunt testes, dicto summario de Amicis n. 11. Et istis circumstantiis concurrentibus, dos augeri bene potuit, cum congruitas dotis & metiatur à qualitate conjugum, & consuetudine loci juxta. Text. in l. quero, ff. de jur. dot. l. si filia Pater ff. de leg. 3. Bald. Novell. de dot. 5. par. privil. 16. Cassan. de consuetud. Burgund. des successions femme Mariæ rubr. 7. §. 12. vers. & advertendum, Mantie. de tacit. & ambig. lib. 12. tit. 21. num. 4. vers. 3. 4. & 6. Fulgos. consil. 32. ex facto vers. & notandum, Fusar. consil. 20. n. 6. vers. ad hoc arbitrandum, Thesaur. dec. 192. n. 1. & 2. Imò, quod plus est, Tutor poterat etiam cogi ad talem dotem constituendam, ut firmatur in d. dec. 192. n. 8. vers. & quamvis; & dum Marcus Antonius dotem constitutam in scutis 4800. à Cleria & Marcello, Executoribus factam approbavit, Tutorio nomine, & uti administrator non intelligitur dictam dotem de proprio constituere voluisse, sed de bonis pupillorum, quæ administrabat, Bald. in l. ult. nu. 12. C. de dot. promiss. Giurb. ad consuetud. Messan. cap. 3. glof. 6. part. 1. n. 39. & seq. Mantie. de tacit. eodem lib. 12. tit. 19. n. 5. Menoc. consil. 771. n. 8. vers. 1. adducitur ratio, Caval. decis. 318. n. 5. Romana de Cincius 5. Junii 1604. coram bon. mem. Cardinali Mellino Maceraten. Census 21. Junii 1641. vers. ex eo coram R. P. D. meo Rojas, & ad effectum, ut administrator ex constitutione dotis excessivæ & teneatur de suo in excessu, requiritur probatio dotem fuisse excessivam, & simul copulative dolus, l. cum post §. sed is, ff. de admin. Tut. Bald. Novell. de dote part. 6. priv. 45. n. 2. Lopez, membr. de donat. inter virum, & uxorem §. 66. sub nu. 16. vers. secus crederem, Barb. in l. 1. ff. solut. matr. part. 5. n. 149. in fin. qui excluditur ex capitulis matrimonialibus cum hac dote firmatis inter supradictum, & supradictam, cum auctoritate dictorum Executorum.*

Fuerunt pariter ad favorem eorumdem de Amicis, excomputatæ expensæ nuptiales, & quæ sunt de appendiciis dotis, & necessariæ, nec possunt prætermitti sine dedecore, & Rolan. à Valle, de lucr. dot. qu. 50. Paris. conf. 95. nu. 12. lib. 2. Curt. jun. conf. 129. in fin. Gabr. conf. 111. nu. 5. lib. 2. Rot. decis. 556. nu. 2. part. 1. divers. & decis. 30. nu. 27. part. 7. recent. Quantitas autem hujusmodi expensarum probatur per testes examinatos ab ipsis de Amicis, eorum summario præterita positionis sub dicta die 14. Januarii n. 12. in summa scutorum 300.

Habita etiam fuit ratio impensarum factarum pro victu, & salario famulæ, Pædagogii, & factoris, qui pupillo verè inservierant, ut probant testes relati in summario eorumdem de Amicis n. 14. & seqq. & num. 26. quæ expensæ cum maximam habeant verisimilitudinem sunt admittendæ, Socin. sen. conf. 82. incip. in causa vertente inter fraternitatem num. 22. vol. 4. Mascard. de probat. concl. 719. nu. 6. *Surd. de alim. quest. 39. n. 9. ibi & passim diximus; & probantur per Testes, &*

admittuntur Domestici, ut firmat idem Mascard. concl. 721. nu. 1. maxime cum agatur de præstatione alimentorum, & quæ præsumuntur præstita ab eo, penes quem pupillus inventor, Mascard. de concl. 716. num. 1.

Salarium, & victum famulæ testes examinati pro Amicis, dicto eorum summario n. 14. probant importare scuta 30. annua, unde ab anno 1579. quo suscepta fuit tutela de mensi Martii, usque ad annum 1607. quo illa dimissa fuit, constituant summam scutorum 900.

Quod autem personæ nobili debeant præstari alimenta, etiam pro famula, patet; & nam Nobilis sine dedecore non potest sordida per se ipsam expellere, l. Tutor secundum Dignitatem, ff. de admin. Tutor. glof. in §. fin. in vers. onera in auct. de non eligen. secun. nub. ubi Bart. hoc notat Imol. & Alex. in l. si marinus, ff. solut. matr. *Surd. de alim. quest. 39. num. 4.*

Respectu autem salarii factoris ruralis pro prædio Cimarellæ, & à dicto anno 1579. usque ad annum 1596. de mense Augusti quod illud fuit alienatum in compagno nos testes variè deponunt, ut apparet ex summario eorumdem de Amicis prime positionis nu. 15. Primus enim testatur in civitate Maceratæ esse solitum, & consuetum salarium constitui in summa scutor. 50. vel 55. cum victu quolibet anno. Secundus testis taxat dictum salarium in 25. vel 30. Julii, quolibet mense ultra victum. Tertius loquitur de facto proprio, & constituit summam hujus salarii in scutis 30. & 36. ultra victum. Quartus in scutis 50. Stante igitur dicta variatione fuit constitutum dictum salarium in scutis 45. quolibet anno unà cum victu, attendata de positione testis de facto proprio & deponentis, qui concludenter, & plenè probat, & magis ei quam aliis credi debet. Bald. in l. si quis Decurio in 4. oppositione, & ibi Salicet. de falsit. Crot. in tract. de testib. in 6. part. princ. Gabr. eod. tit. concl. 1. n. 18. Aym. conf. 99. n. 6. Rot. in Nicien. liquidationis fructuum 28. Martii 1639. vers. quo vero; & in Romana census 19. Decembris ejusdem anni coram bon. mem. Pirovano. Unde ab anno 1579. usque ad annum 1596. dictum salarium ad dictam rationem ascendit ad scuta 790. facultas enim Tutoris & eligendi factores pro gerendis, & curandis negotiis pupilli, & minoris, & eis ex bonis pupilli constituendi salarium firmatur per Bart. in leg. cum ad quamlibet Cod. de cond. in pub. horreis lib. 10. Carroc. de locat. tit. de admin. tut. q. 3. n. 40. Cavalc. de tut. n. 211. Guttier. de tutel. lib. 3. cap. 2. n. 20. Munoz. de rationi. admin. cap. 27. n. 35. vers. affirmet posse constituisti Procurorem, & c. Menoch. consil. 228. n. 26.

Salarium verò, & victus Pædagogii à dicto anno 1579. usque ad mensem Martii anno 1607. ascendit ad scuta 1132. ex uniformi depositione quinque testimonium ad rationem scutor. 40. quolibet annos summario eorumdem de Amicis n. 16. cum tamen duo & soli sufficerent concordantes, l. ubi notamus, ff. de testibus cap. in omni eod. tit. & licet in d. decis. sub 17. Martii 1645. in hac causa emanata, sub §. est etiam detrahenda vers. quoad alias expensas firmetur appellatione alimentorum venire etiam expensas studii. Tamen quia Tutor non solum Præceptorum debet constituere, verum etiam ad hoc ex legis necessitate astringebatur, & si liberalibus artibus pupillum & exornare non fecisset, in culpa diceretur in tantum, ut adversus illum jurari posset, quod non jure administraverit, Text. in l. cum pluries, §. cum Tutor, ff. de admin. tut. ibi, mercedes Præceptorum non quantitas minima potuerit, sed pro quantitate patrimonii, & dignitate natalium consti-

tuet. Plot. in leg. quandam 225. C. unde vi, secundum antiquiorem impressionem, in §. 5. n. 24. Cavalc. de tutor. sub n. 275. Roman. conf. 225. Ideo quicquid Præceptoribus sub titulo salarii & præstitum fuit in calculo notandum venit ad favorem Tutoris, l. alimenta C. de neg. gest. l. cum plures §. cum Tutor. ff. de admin. l. 2. C. de alim. pupill. præstan. Plot. in l. si quando n. 270. C. unde vi Muñoz. d. tr. c. 37. §. præterea, *Surd. de alim. q. 39. n. 9. ibi, qui solvit mercedem Magistris, Menoch. de arbit. cas. 173. n. 4. Roman. conf. 425. quid primum, Cephal. conf. 674. n. 4. ibi, de disciplinis lib. 5.*

Aliam quoque partitam censuerunt Domini esse apponendam ad creditum eorumdem de Amicis, nempe scut. 300. impensa pro constructione Capellæ & ex præcepto Testatoris, ut apparet ex eorum summario nu. 10. & 13. cum non sit conveniens, quod Tutor damnus patiatur, dum mentem Testatoris adimplevit, ex quo adimplemento familia illorum de Ferris, magnum decus recipit, & cum mandatum præcesserit, Tutori aliquis dolus imputari nequit, qui propterea dicta scuta 300. repetere potest, Text. in l. si quis alicui §. impendit. ff. mandat. Socin. sen. conf. 87. n. 9. ibi, ex quo præcessit mandatum, & vers. maxime tom. 1. Socin. jun. conf. 148. n. 16. & 18. tom. pariter 1. Magon. decis. Florentina 1. num. 40.

Ex credito igitur illorum de Ferris, sub dicta die 17. Martii 1645. calculato in scutis 29881. sunt detrahendæ infra scriptæ partitæ videlicet.

Scuta 2275. occasione fructuum prædii Collis, qui hodie calculantur ad rationem scutorum 25. annuorum.

Scuta 14341. pro pretio prædii Cimarellæ; uti validè alienati.

Scuta 2850. ex residuo dicti prædii erogata in tot census, ad favorem pupillorum.

Scuta 1800. pro augmento dotis Barbaræ.

Scuta 300. pro expensis nuptialibus.

Scuta 900. pro salario, & victu famulæ dictæ Barbaræ.

Scuta 790. pro salario factoris.

Scuta 1132. pro salario, & victu Pædagogii.

Et scuta 300. pro constructione Capellæ.

Quæ omnes partitæ simul constatæ constituunt dictam summam scutor. 24546. Unde illis detrahitur ex dictis scutis 29857. 70. creditum illorum de Ferris, remanet in scutis 5169. 70.

Et ita, & c.

DECISIO XXVI.

R. P. D. CORRADO.

In causa Maceraten. Salviani.

Lunæ 11. Martii 1647.

SUMMARIUM.

- 1 Immissio ex utili Salviano ex quibus concedatur.
- 2 Sententiæ verba intelligi debent prout juri convenit.
- 3 Confessio mariti dotis receptæ, matrimonio constante emissa, quando efficax dicatur.
- 4 Dotis constitutio in pecunia, non alteratur per satisfactionem in alia re, aut emptione prædii, ex pecunia dotali.
- 5 Hypotheca specialis non est excutienda, ubi adest

- adeft obligatio in forma Camerali, Amplia ut num. 6.
- 7 Immissio non retardat exceptio dubia.
- 8 Prescriptio viginti annorum obstat Salviano, declarata ut nu. 9. Existenti in mala fide non suffragatur, n. 10.
- 11 Debitur non potest solvere posterioribus, quando scit adesse anteriores; solvens posterioribus sibi imputet, n. 15. Solvens cum cautione repetit, num. 16.
- 12 Retentio datur solventi pretium creditoris, declarata ut n. 13.
- 14 Evictio secuta, ex natura rei, non praestatur ab haerede; cum beneficio legis, & Inventarii non praestatur nisi pro iuribus haereditariis, n. 17.
- 18 Tutor bona pupillorum pro alienis debitis obligare non potest.

Prolata in partibus Sententia, in Remedio utilis Salviani Interdicti pro filiis, & haeredibus Emiliae Moctiae de Compagnonis Creditibus, in summa flor. 2650. residua dotis maternae contra DD. de Ciccolinis possessores praedii illis hypothecati, quae visa fuit Rotae nullitatis, & iniustitiae vitio laborare, rationibus adductis in decisione coram bo. me. Coccino 29. Aprilis 1622. Cujus tamen impugnandae facultas, quoad eorum creditum, ipsis fuit reservata in alia sub die 22. Maii 1626. coram eod. Hodie petunt Actores, vigore commissionis Rotalis immissionem ex integro, quam DD. concedendam esse censuerunt, quia creditum cum hypotheca justificatur ex publico instrumento, die 22. Aprilis 1580. celebrato, in quo Antonius Maria de Compagnonis eorum pater, confessus fuit ad instantiam Francisci Soceri solutam fuisse integram dotem Emiliae Uxoris flor. 5000. eamque restituere promisit sub hypotheca omnium ejus bonorum, forma Camerali, & juramento in processu fol. 34. & seqq. Rota penes sanct. me. Greg. dec. 491. n. 7. vers. creditum Dorotheae ac seq. & bo. me. Burat. dec. 728. in princ. vers. de credito namque, & sub nu. 1. vers. hypotheca vero, ac Reverend. Urgellen. dec. 40. nu. 1. vers. quia de credito dotali cum hypotheca, & in recent. dec. 294. sub nu. 1. vers. quia de credito part. 1. & dec. 669. sub nu. 1. vers. constat enim p. 2. & dec. 412. n. 1. vers. Ideo ac seq. & dec. 513. n. 2. vers. concurrunt enim ac seq. p. 4. & saepe in aliis. Possessionem autem praedii, de quo agitur, fuisse penes Antonium Mariam post contractam obligationem praedictam non solum probant testes examinati, Bart. in l. stipulatio ista §. hac quoque n. 2. vers. & gloss. ac seq. ff. de verb. obligat. Rota penes bon. mem. Card. Seraph. dec. 1061. n. 1. vers. Et testis dicens, & c. ac Urgellen. d. dec. 40. n. 2. vers. de possessione autem, & in recent. dec. 539. nu. 2. vers. de Julii vero possessione part. 4. Verum etiam publicum instrumentum sub die 27. Junii 1590. quo tanquam haereditarium illius venditum fuit DD. de Ciccolinis ad effectum solvendi pretium creditoribus anterioribus ejusdem, ac Imperiae ejus matris, atque ideo ab eis impugnari non potest, Rot. penes Buratt. dec. 153. sub nu. 2. vers. sicuti de habente causam ab aliquo, & dec. 243. n. 7. vers. confessio autem & dec. 728. sub nu. 1. vers. Et uti haereditaria & seq. & in Roman. pecun. 20. Junii 1614. coram bon. me. Pirovano in §. De primo extremo, Possessio vero DD. de Ciccolinis de tempore incepti iudicii, ac successivè causam habentium ab eis probatur ex eisdem testibus. Quibus accedit lis ipsa à principio suscepta, & plures jam annos non levi cura, & impendio defensa, Buratt.

dec. 693. n. 5. vers. quae ulterius Urgellen. d. dec. 40. n. 5. vers. Et demum, & dec. 193. n. 4. vers. & demum, & d. dec. 669. n. 3. vers. patet ulterius part. 2. recent. Mantentio in ejus possessione per eos petita, & obtenta praevia dict. dec. sub die 29. Aprilis 1622. Et repetita modo retentionis instantia ex iuribus cessis per creditores, quae antecedentem possessionem necessariò supponunt, cum non nisi possidentibus competant, Card. Seraph. dec. 758. n. 5. vers. cum ageretur de retentione, & dec. 197. nu. 9. vers. & tamen retentio part. 4. divers. ac in recent. dec. 477. sub nu. 6. vers. Verbum namque retinere part. 4. Burat. dec. 221. num. 2. vers. quod Paulus dec. 466. nu. 2. vers. Item ex mandato, & dec. 566. sub nu. 4. vers. quare cum seq. & Urgellen. d. dec. 405. sub nu. 6. vers. Ac deinde: Quibus concurrentibus negari non potest immissio ex utili Salviano interdicto, de quo in l. 1. ff. de Salv. interd. ubi Bart. n. 1. & gloss. in l. 1. in verb. competit. C. de Precar. & Salv. Interd. Rot. d. dec. 728. n. 4. vers. quibus concurrentibus, apud Buratt. ad Urgellen. d. dec. 40. n. 6. vers. quibus concurrentibus, & in recent. d. dec. 294. sub nu. 3. vers. Et sic cum constat part. 1. & d. dec. 669. sub nu. 3. vers. bene dictum fuit part. 2. & dec. 347. nu. 1. vers. ex quibus ac dec. 407. nu. 1. vers. requisita enim Salviani ac seq. part. 5. & alibi.

Ea vero quae obijciebantur pro parte Ciccolini visa fuerunt DD. non obflare.

Nam ad primum, quod Instrumentum crediti Actorum, fuerit vulneratum per Sententiam in partibus latam, die 8. Februarii anno 1591. qua fuerunt pronunciati creditores dotis maternae in summa flor. 2000. (jam soluta) & quoad reliquos flor. 3000. declaratum, nullum jus nullamque actionem ipsis competere. Responsum fuit quod Sententia illa non reprobat simpliciter, ac absolute creditum eorum, sed quoddam Instrumentum quietantiae, quod fuerat ad ejus probationem tunc productum, ut in ea legitur, ibi, quo vero ad alios florenos ter mille, de quibus in hypotheca, & quietatione producta per Aristemum Janiculum Procuratorem dd. Haereditum dicimus, sententiamus, & declaramus nullum jus nullamque actionem competisse, neque competere vigore d. quietationis in iudicio productae dd. haeredibus, contra d. haereditatem, & c. Advertendum est autem duo fuisse celebrata instrumenta absolutionum, sive quietantias dotis praedictae. Alterum scilicet die 15. Junii anno 1575. quo tempore floren. duntaxat bis mille fuerant re ipsa soluti, reliqui vero acceptilati sub spe futurae numerationis, ideoque eisdem loco, notario, testibusque praesentibus subsequuta fuit recognitio bonae fidei Francisci Soceri, qui exposita facti veritate, promisit alios florenos ter mille, statutis diebus, persolvere. Alterum vero quod exactis jam dilationibus, factaque totius promissae dotis solutione fuit celebratum d. die 22. Aprilis 1580. Sententia igitur illa referenda est ad praedictum antecedens Instrumentum quietantiae, cujus vigore certum est, quod pro ea summa non soluta, nullum verè compete-
bat jus mulieri, neque ejus haeredibus, non autem ad posterius in hoc iudicio postea productum per Galleanum Angelinum Procuratorem dictorum haereditum, die 4. Februarii anno 1612. quod validum, ac efficax est, nec reprobari potest sine evidenti laesione iustitiae, ad cujus tamen normam verba ejusdem Sententiae intelligi, ac moderari debent, ita ut praeseferant illud, quod juri convenit, & non contrarium, l. miles §. decem ubi DD. ff. de re jud. Anchar. conf. 6. Viso themate

themate quaestiois vertentis, nu. 7. vers. certum est autem. Card. Seraph. dec. 984. nu. 3. vers. quia sententia, & sa. me. Greg. dec. 74. n. 7. vers. non obstant verba Sententiae, & dec. 176. n. 3. vers. quod est intelligendum, & in recent. dec. 123. n. 1. vers. & debet intelligi part. 2. ac dec. 65. n. 7. vers. ut dicitur & seq. part. 7. Et ut minus quam fieri possit juri partium derogetur, Crav. consil. 188. sub nu. 8. vers. Rursus, Card. Mant. dec. 66. sub nu. 6. vers. Et Sententia.

Nec relevat quod hoc quoque posterius Instrumentum contineat confessionem mariti constante matrimonio emanatam.

Quia illa non est simplex verbalis generica, & indistincta, sed bene justificatur non solum ex praecedenti promissione Soceri in d. Instrumento recognitionis bonae fidei sub die 15. Junii 1575. jurejurando, & camerali obligatione munito, & alia in capitulis matrimonialibus in antecedenti enunciata, quam etiam aliquid administratur depositio Hieronymi Pellicani primi testis, idem tunc, publice dictum fuisse asserentis: sed ex verificatione solutionis majoris partis nempe dictae summae floren. 2000. quae non revocatur in dubium, & aliorum 650. tunc realiter numeratorum, coram Notario, & Testibus, ut ibi legitur: Ac specifica expressione aliarum partiarum, & censuum in quibus singulae fuerant investitae; Quare merito visa fuit DD. efficax, ac omnino attendenda tam adversus maritum, ac ejus haeredes, quam adversus creditores, & causam habentes ab eis l. 1. ff. qui pot. in pign. hab. l. In contractibus §. sed quoniam ibique gloss. & DD. C. de non num. pecun. Afflict. dec. 402. n. 9. vers. & pro hoc & seqq. Crav. consil. 40. sub nu. 1. vers. secundo, & sub nu. 3. vers. quare, cum aliis per Gabr. com. concl. lib. 3. de jur. Dot. concl. 4. n. 1. & 4. vers. secundo amplia. Natt. consil. 581. a. n. 12. vers. tunc aliquando & seqq. Rota penes Mohed. dec. 2. nu. 2. vers. fuit tantum & seq. de confess. & penes Seraph. dec. 678. n. 10. vers. Praterea & dec. 795. n. 1. vers. cum enim, & sa. me. Greg. dec. 62. n. 6. vers. concurrunt etiam ac seq. & d. dec. 728. n. 1. vers. quae juncta, ac Urgellen. dec. 409. n. 6. vers. stante quod ac seqq. per tot. & dec. 428. per tot. ac in recent. dec. 124. per tot. part. 2. & dec. 127. n. 2. vers. praterea part. 3. & dec. 15. n. 3. vers. Tertio quod part. 4. & dec. 55. nu. 4. vers. pro qua facit ead. part. 4. tom. 2.

Minus relevat objecta excussio contra praedictos censuales, sive illi dotalis censi debeant, sive specialiter mulieri hypothecati ex verbis in d. posteriori Instrumento adscriptis, ibi, cum hoc pacto inter ipsas partes solemnè stipulatione vallato, quod non possint dd. census, ut supra impositi retrovendi sine praesentia, & consensu praedicti Equit. Francisci cum sit de dote d. D. Emiliae ad effectum, ut praeserventur.

Quia cum praecesserit Dotis promissio, & constitutio in pecunia, quicquid deinde traditum fuit pro ejus satisfactione vel ex ipsa pecunia emptum, licet ab ipsis partibus appelletur de dote, vel dotali, non ideo censetur jure fundi dotalis, nisi eam specialiter fuisse earumdem voluntatem, liquido constet, quae non probatur ex hujusmodi pacto pro majori dumtaxat Soceri cautione, ac dotis assecuratione convento, Ceph. consil. 351. sub nu. 31. vers. Item etiam & plur. seqq. Honded. consil. 41. sub nu. 18. vers. nec praedictis obstant verba illa lib. 1. Rota in Rom. seu Interamnen. fund. dotal. 20. Februarii 1589. coram bo. me. Card. Plat. & in Roman. success. & alim. 9. Junii 1606. coram bo. mem. Liitta in §. fin. & in

Firman. prad. 10. Maii 1617. coram bo. me. Card. Verosp. in recent. dec. 476. num. 4. vers. non obstat part. 4. ac in aliis relatis Add. ad dec. sa. me. Gregor. 573. sub nu. 16. vers. ita ut. Ideoque non prohibetur mulier, vel ejus haeres eligere pro ejus satisfactione bona sibi bene visa ex generaliter hypothecatis, ut fuit dictum in Rom. pecun. 12. Decembris 1605. coram bon. mem. Coccin. dec. 257. num. 4. vers. nec minus ac seqq.

Hypotheca verò specialis non impedit agere contra bona generaliter obligata, eorumque possessores, stante forma Camerali in praedictis instrumentis apposta, quae tribuit electionem creditori, rejecta excussio necessitate, Soc. consil. 24. sub nu. 48. vers. quidam dicitur & seq. lib. 3. Ceph. consil. 439. nu. 24. vers. praterea & seq. Surd. consil. 513. n. 20. vers. non obstat itaq. Ceph. Barz. dec. 108. sub nu. 29. vers. sicuti etiam Afin. de execut. §. 7. cap. 7. Et hanc sententiam (quicquid alii senserint) sequuta est Rot. dec. 449. nu. 8. vers. minus facere videbatur part. 3. recent. & penes Buratt. dec. 441. nu. 8. vers. exceptio excussiones, ibique Add. referunt concord. & attestatur in praxi receptam, Scatil. de Salvian. inspect. 3. cap. 3. sub nu. 87. in fin. & Castill. dec. 98. n. 3. vers. Item praedictus textus.

Quae fortius procedit in hoc casu in quo ne dum non constat quod dicti census remanserint in haereditate Antonii Mariae, imò contrarium resultat ex lectura Inventarii in quo non legitur descripti juxta gloss. fin. in l. cum de lege ff. de Prob. Rota dec. 707. sub nu. 1. vers. Inventarium enim part. 1. recent. Nec illos esse liberos, & expeditos, ita quod haberi possint sine litebus, atque dispendiis, quae mulier, ac ejus haeredes non tenentur subire, Castr. conf. 219. Visis, & consideratis in fin. vers. sed eis alienatis lib. 1. Rot. dec. 472. num. 2. vers. nec obstat part. 1. divers. & penes Urgellen. dec. 145. num. 42. vers. ex quo, & dec. 212. num. 16. vers. & quando, & in Romana Dotis coram R. P. D. meo Orsobono 23. Junii 1645. in §. pen. & comprobatur Rot. Gen. div. dec. 156. sub nu. 7. vers. fuit tamen ad hoc responsum & seq. Quinimò hoc ipsum praedium, de quo agitur, ex speciali lege contractus cum Ciccolinis inchoati, fuit destinatum pro satisfactione creditorum anteriorum, quibus ideo emptores ex propria conventionem obligati, vel eorum haeredes frustra exceptionem hujusmodi opponunt, ad l. creditoris, ff. de distr. pign. Angel. in l. 2. in fin. vers. potest etiam dici Cod. de pig. Surd. dec. 44. num. 9. vers. praterea & seq.

Secundum verò objectum de satisfactione ex bonis mobilibus haereditatis ejusdem Antonii Mariae descriptis in d. Inventario confecto per Franciscum Moctium, tanquam tutorem dd. filiorum, die 5. Junii 1590. non justificatur, quia non constat ea bona ad eos tunc infantes pervenisse, neque de illis rationem ipsis redditam fuisse, quinimò Testes examinati pro obtinenda licentia vendendi d. praedium Ciccolinis deponunt d. haereditatem magno aere alieno vires illius longè excedente fuisse gravatam, nec aliunde creditoribus satisfieri potuisse, quam ex venditione ejusdem praedii, ex cuius pretio paulo post citatis aliis Creditoribus, Judex mandavit praefatis filiis satisfieri pro ea parte dotis maternae, quam tunc probarunt fuisse solutam, ut legitur in d. Sententia lata die 8. Februarii 1591. Unde probabilius infertur apud eos non remansisse alia bona in quibus satisfieri poterint, sed potius à Creditore